

บทคัดย่อ

โครงการ การศึกษาพัฒนาวิธีการตัดเย็บผ้ากานบัวให้หันสมัยเป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป
กรณีศึกษา : กลุ่มสตรีทอผ้ากานบัว บ.คำขาวง ต.คำขาวง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี

มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบพัฒนาการตัดเย็บผ้ากานบัวให้หันสมัย และเพื่อศึกษาและเผยแพร่ พลิตภัณฑ์จากผ้ากานบัวให้เป็นที่รู้จัก ของประชาชนทั่วไปมากขึ้น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิง ปฏิบัติอ่ายมีส่วนร่วม (Participatory Action Research หรือ PAR) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) และสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Group interview) การทำ แบบสอบถาม การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ผล การศึกษาปรากฏดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า “กานบัว” เป็นชื่อของผ้าพื้นเมือง เป็นผ้าลายเอกสารลักษณะของชาวจังหวัด อุบลราชธานี ปัญหาของกลุ่มผู้ทอผ้ากานบัว คือ ชาวนุ่มๆ เองไม่เห็นความสำคัญของผ้ากานบัว ไม่ นิยมใช้ผ้ากานบัว เนื่องจากรูปแบบการตัดเย็บของผ้ากานบัวยังไม่มีการพัฒนาที่หันสมัยเหมาะสมกับ คนหลายกลุ่ม กลุ่มแม่บ้านคำขาวงยังขาดบุคลากรที่จะมาให้ความรู้ในการตัดเย็บรูปแบบของผ้า กานบัวในแบบที่หันสมัย จากปัญหาที่พบ ทำให้ทีมวิจัยหั่นหมุด ได้ร่วมกันพัฒนา เพิ่มทักษะ ความรู้โดยการอบรม เรื่องการตัดเย็บและหารูปแบบเดือผ้าประยุกต์แบบจากแม่กากชีน ชนิดต่าง ๆ ได้หั่นหมุด 6 รูปแบบ โดยแบบที่ 1 รูปแบบนี้จะเป็นเดือเข้ารูปคอวี แขนเสื้อในตัวจุดเด่นของเดือ ตัวนี้จะอยู่ที่ความเป็นเอกลักษณ์ในตัวเสื้อและลวดลายสวยงาม มีกระดุมสีสดใสรูปดอกไม้มีรากมี การประดับตกแต่งด้วยลวดลายและคลิบทำให้เสื้อสวยงาม แบบที่ 2 สีสันดูແปลอกตาเหมาะสมกับวัย สามใส่ได้ ทุกโอกาสที่เป็นทางการมากยิ่งขึ้น ลวดลายมีความเป็น เอกลักษณ์ มีความทันสมัย มากยิ่งขึ้น แบบที่ 3 มีจุดเด่นตรงที่คอกเป็นรูปคอจีน เป็นเสื้อที่มีรูปแบบเป็นเครื่องสั้น แบบที่ 4 มี จุดเด่นอยู่ที่ลวดลาย ผ้าที่นำมาตัด ซึ่งต้องใช้เทคนิคในการตัดให้ผ้ามีลายตัดกัน แบบที่ 5 มีจุดเด่น ตรงที่คอกเป็นรูปแบบคอจีน และ จุดเด่นอีกจุดหนึ่งอยู่ตรงที่กระดุมเป็นสีชมพู ประกอบกับผ้า ที่ เป็นลายกานบัวสีชมพูอ่อน ๆ ด้วย ทำให้เป็นที่นิยม แบบที่ 6 จะเป็นรูปแบบออกໄไปในแนวคอวี จุดเด่นของเดือตัวนี้ จะอยู่ตรงบริเวณกระดุมเป็นกระดุมเงิน ลวดลายเป็นเอกลักษณ์เป็นเดือเข้ารูป เหมาะสมกับวัยทำงาน จากนั้นนำไปสอบตามผู้บูริโภคจนได้แบบเดือที่ผู้บูริโภคพึงพอใจ ทำให้ กลุ่มแม่บ้านสามารถ ที่จะพัฒนาแบบเดือผ้ากานบัวของตนให้หันสมัยเพิ่มขึ้น

เมื่อได้แบบเดือผ้าแล้วทีมวิจัยได้นำไปจัดโชว์ ตามบูรณะแสดงสินค้า เพื่อให้ผู้บูริโภคได้เลือก ซื้อ และเป็นการเผยแพร่แบบเดือใหม่ ๆ ที่ผลิตจากผ้ากานบัว ซึ่งเป็นแบบเดือผ้าที่แตกต่างจากเดิม ที่กลุ่มเคยผลิต ได้รับความสนใจจากผู้บูริโภค เป็นอย่างมาก